

Luonnonhaittakorvaus, LFA-lisäosa, EHT

Tukikoulutus 2010

Maaseutuelinkeino-osasto / Mavi

Maija Kyrö

Luonnonhaittakorvaus

Tukihaku 2010

- Uudet sitoumukset
  - Uusia sitoumuksia voidaan antaa
  - Rajaukset tukikelpoisissa lohkoissa
- Uudet tukikelpoiset alat
  - Vrt ymp.tuki
- Tukikelpoisuuden vaihtaminen
  - Vrt ymp.tuki

Kertausta aikaisemmilta vuosilta

- Liitettävät lohkot, kun tehdään uusi sitoumus
  - yli 65-vuotiaalta tulevat lohkot
    - viljelijänä hallinnansiirtoa edeltävänä kasvukautena
  - uusjakotoimituksessa tulevat lohkot
    - muutos (VNa 240/2009 4 §): tukikelpoinen ala voi kasvaa
- Liitettävät lohkot, kun sitoumus jatkuu
  - yli 65-vuotiaalta tulevat lohkot
    - sitoumusvuoden aikana hakijalle siirtyneet

Hoidettu viljelemätön vs. hoidettu tai viljelty

1/2

- Hoidettu viljelemätön
  - = luonnonhoitopellot + avo-, sänki- ja viherkesannot
  - enintään 50 % LFA-tukikelpoisesta alasta
  - kuitenkin enintään puolet LFA-kelpoisesta viljelystä tai hoidetusta peltoalasta

Hoidettu viljelemätön vs. hoidettu tai viljelty

2/2

- Viljelty peltoala =
tukihaussa ilmoitetut pelto- tai puutarhakasvialat
- Hoidettu peltoala =
viherlannoitusalat, hunajantuotantoalat, satovahinko-
/talvituhoalat, suojakaistat, pientareet, viljelytekn. päisteet,
monimuotoisuusriistapellot, suojavyöhykevyöhykenurmet
(ei 20-v.), eräät muut erit.sopimusalat
- Luomutilalla muistettava, että viherlannoitusala, kesannot
ja hoidettu viljelemätön voi olla enintään puolet
sopimusalasta.

LFA:ta ei makseta

- kasvimaat
- kasvihuoneala
- tilapäisesti viljelemätön
- viljelemätön
- 20-v. sopimusala
- kosteikkosopimusala
- metsäpuiden taimiaineistoala, puuvartisten energiakasvien ala, joulupuiden kasvatusala
- hamppu (tilatukea saaville aloille maksetaan)

Luonnonhaittakorvauksen kansallinen lisäosa eli LFA-lisäosa

Yleistä 1/3

- LFA-lisäosaan voi sitoutua vain samaan aikaan, kun antaa uuden LFA-sitoumuksen
- Ero tuen määrässä kasvi- ja kotieläintilalla
  - perusosa 25 €/ha tukialueilla C2-C4
  - kotieläintilalle ed. lisäksi 80 €/ha koko maassa
- Kotieläimet 2009, pinta-ala 2010

Yleistä 2/3

- Kotieläintilaksi voi päästä, jos
  - ey-määrä täyttyy
    - tila, jolla vähintään 0,4 ey/LFA-kelpoinen ha
    - tila, jolla vähintään 0,2 ey/LFA-kelpoinen ha ja 10 ey koko ajan
  - **ja** tilalla on kotieläintuotantoa 30.4.2010 asti
    - ey-määrän ei tarvitse täytyä
  - kotieläintila säilyy kotieläintilana sp-vaihdos- tai koko tilan hallinnan siirtotapauksessa, jos ehdot täyttyvät ja siirto tapahtuu 1.1.-30.4.2010
  - kotieläintilan korotus vasta seuraavana vuonna, jos siirto 1.5.- 31.12.2010
- **Huom.: 2010 pinta-alalisäys voi pudottaa tilan kasvivilaksi**

Yleistä 3/3

- Kasvinviljelytila voi muuttua kotieläintilaksi, jos
  - tilalla tehdään sp-vaihdos tai muu koko tilan hallinnan siirto
    - kotieläintilan korotus aik. sp-vaihdosvuotta seuraavana tukivuonna
    - ey:t otetaan huomioon vain jatkavan viljelijän hallinnassa sp-vaihdospäivästä olleet eläimet kansallisen kotieläintalouden tuen laskentasääntöjen mukaisesti
- Kotieläintilana ilmoitettu voi palata uudelleen kotieläintilaksi, jos vähimmäiseläinmäärä täyttyy
  - ei tarvita sp tai koko tilan hallinnan siirtoa

Mavi Eläimet, joista ey-määrä lasketaan

- naudat (väh. 6 kk), uuhet, kutut, emakot ja karjut, **muut siat (3-8 kk)**, kanat (ml. emokanat), broilerit, broileriemot, hanhi-, ankka- ja kalkkunaemot, tarhatut sorsa- ja fasaaniemot, hevoseet (siitostammat:hevonen/poni, väh. 1 v. suomenh., 1-3 v. muut hevoseet ja ponit), teurastetut ankat, hanhet, kalkkunat, fasaanit, sorsat
- **teurastetut lihasiat, siitokseen myydyt nuoret emakot ja karjut**

	Sitoumus annettu ennen vuotta 2009	Sitoumus 2009 tai 2010
Emakot	Sikarekisteri	Sikarekisteri
Karjut	Sikarekisteri	Sikarekisteri
Teurastetut lihasiat vuonna 2009	Kirjanpito tilalla / EI TUEN PERUSTE	EI TUEN PERUSTE
Siitokseen myydyt nuoret emakot ja karjut vuonna 2009	Kirjanpito tilalla / EI TUEN PERUSTE	EI TUEN PERUSTE
Muut siat (3-8 kk)	Sikarekisteri / EI TUEN PERUSTE	Sikarekisteri

Ilmoitusvelvollisuus sikarekisteriin !

Eläinmäärien ilmoittaminen

- Lomakkeilla ja rekistereihin
  - ilmoitukset tukihakulomakkeilla
    - kutut ja hevoset Lnro 101C , uuhet Lnro 107A, ei enää lomaketta 200
  - ilmoitusvelvollisuus nautarekisteriin
  - ilmoitusvelvollisuus sikarekisteriin
  - ilmoitusvelvollisuus lammas- ja vuohirekisteriin
  - hevoset
    - Hippoksen rekisterissä tai muu luotettava selvitys
- Viljelijän vastuu eläinmäärien täyttymisestä ja kirjanpidon merkitys korostuvat

Eläinmäärien laskeminen

- **Naudat**
  - nautarekisteri, ed. vuoden vähintään 6 kk ikäisten nautojen vuosikeskiarvo
- **Siat**
  - 1) sikarekisteri
  - 2) ed. vuoden kansalliseen tukeen oikeutetut kuukauden 1. päivien sikojen vuosikeskiarvo + laskentasäännöt
    - emakot: 1.10.2008-1.9.2009
    - karjut: 1.5. ja 1.9.2008
- **Kanat ja lihasiipikarja**
  - ed. vuoden kansalliseen tukeen oikeutetut kuukauden 1. päivien keskiarvo + laskentasäännöt
    - kanat, kanaemot, broileri- ja kalkkunaemot 1.10.2008-1.9.2009
    - ankka- ja hanhiemot sekä tarhatut fasaani- ja sorsaemot 1.5. ja 1.9.
    - broilerit 1.5. ja 1.9.

Eläinmäärien laskeminen

- Kutut ja uuhet
  - vuoden 2009 kotieläintalouden kansalliseen tukeen oikeutetut ey:t, joille haettu tukea
- Hevoset
  - vuoden 2009 kotieläintalouden kansalliseen tukeen oikeutetut ey:t, joille haettu tukea

Viljelijän vaatimuksesta voidaan käyttää valvonnassa saatua eläinmäärää

EHT
=
Eläinten hyvinvoinnin tuki

Tuen rakenne ja edellytykset

- Maaseudun kehittämistoimenpide, linjan 2 tuki
- Sitoutuva viljelijä iältään 18-65 –v., 5-vuotinen sitoumus
- Täydentävien ehtojen noudattaminen
- Tilalla vähintään 10 ey nautoja tai sikoja koko ajan
- Perusehdot
  - nautatilán ja sikatilán perusehdot
  - nauta-sikatilalla noudatetaan molempia
- Lisäehdot
  - nautatilalla 7 erilaista lisäehtoa
  - sikatilalla 7 erilaista lisäehtoa
  - tila voi valita enintään kaksi lisäehtoa
  - valinnoissa joitain rajoituksia

Tuen haku, maksu ja muutokset

- Tuen haku ja maksu tapahtuu kunnan kautta:
  - hakemus 30.4. mennessä (sitoumus 1. vuonna (Lnro 188, kaikkina vuosina maksatushakemus Lnro 101B)
  - maksu joulukuussa
- Muutokset Lnro 194
- Nautojen lukumäärät nautarekisteristä
  - rekisteri on jatkuvasti ajan tasalla
  - laskenta lokakuussa
- Sikojen lukumäärät sikarekisteristä
  - rekisteritietojen viive
    - viljelijä ilmoittaa tiedot Eviraan (3x/v)
    - esim. toukokuun tilanne ilmoitetaan 30.9. mennessä → tallennusaikaa kuukausi → tieto rekisterissä marraskuussa
  - Tukisovellus saa tiedon sikarekisteristä

Perusehdot

- **Terveydenhuollon vaatimukset**
  - terveydenhuoltosopimus, -käynnit ja –suunnitelma yhdessä th-eläinlääkärin kanssa
  - tilatason tautisuojaus, noudatetaan el.lääkärin ohjeita
  - tuotantoseuranta
- **Eläinten ruokinnassa ja hoidossa huomioidaan**
  - eläimiä ei saa pitää yksinään
  - lihantuotantotarkoituksiin kasvatettavia nautoja ei parressa
  - naudat saavat karkeaa rehua
  - emakoille ja ensikoille pesäntekomateriaalia
  - jatkuva, riittävä vedensaanti → **vedenvirtauksen mittaus**
- **Varaudutaan toimintahäiriöihin tilalla**
  - esim. koneellisen ilmanvaihdon, ruokinnan, juoton ym. toiminta taataan häiriötilanteissa
  - kirjallinen suunnitelma toiminnasta poikkeustilanteissa
  - poikkeustilanteita varten olemassa varajärjestelmä

Lisäehdot nautatiloille

- Palontorjunta- ja pelastussuunnitelma
- Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen pinta-alavaatimuksella
- Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen
- Kytettyjen nautojen liikkumismahdollisuuksien parantaminen
- Väh. 6 kk:n ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen
- Nautojen laidunnus kasvukaudella ja jaloittelu talviaikana
- Nautojen sairas-, hoito- ja poikimakarsinat

Lisäehdot sikatiloille

- Palontorjunta- ja pelastussuunnitelma
- Joutilaiden emakoiden ja ensikoiden laidunnus tai jaloittelu
- Emakoiden ja ensikoiden tiineytys
- Tiineytettyjen sikojen tila- ja makuupaikkavaatimukset
- Emakoiden vapaa porsiminen
- Sikojen sairaskarsina
- Sikojen karsinaolosuhteiden parantaminen

Lomake on toimitettava maatalan sijaintikunnan maa-
seutualueen viranomaiselle viimeistään 30.4.2009.

Tulien hakuohjeet ja lomakkeen täyttöohjeet pyydetään
lukemaan ennen lomakkeen täyttämistä.

Lomake on täytettävä kuulakärkikynällä tai muulla
pyyväällä tavalla.

ELÄINTEN HYVINVOINNIN TUKEA KOSKEVA SITOUUMUS

Lmro 188

Ei koske ahvenanmaalaisia viljelijöitä.

Viranomaisen merkinnät

Lomake vastaanotettu, pvm. / Dnro / Vastaanottaja

Taluttajan nimikirjaimet ja pvm. / Talennuksen tarkastajan nimikirjaimet ja pvm.

1. HAKIJAA KOSKEVAT TIEDOT

Hakija	Tilafunnus
--------	------------

2. ELÄINTEN HYVINVOINNIN TUKEA KOSKEVA SITOUUMUS (Merkitse rastilla kysytyt asiat)

A. Olen tutustunut eläinten hyvinvoinnin tuen saamisen edellytyksensä oleviin sitomusehtoihin ja sitoudun
noudattamaan niitä 1.5.2009 alkaen viiden (5) vuoden ajan 30.4.2014 asti.

B. Perusehtoja koskevia lisätietoja

Ilmoitan maatilani eläinten hyvinvoinnin tuen

nautatilaksi sikatilaksi nauta- ja sikatilaksi

C. Sitoudun toteuttamaan tilallani seuraavia lisäehtoja viiden vuoden sitomuskauden ajan (1.5.2009-30.4.2014)
(enintään kaksi lisäehtoa)

1. Palontorjunta- ja pelastussuunnitelma
 nautatilalle sikatilalle nauta- ja sikatilalle
2. Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen pinta-alavaatimuksella
3. Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen
4. Kytettyjen nautojen liikkumismahdollisuuksien parantaminen
5. Vähintään 6 kk ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen
6. Nautojen laidunnus kasvukaudella ja jaloittelu talviaikana
7. Nautojen sairasa-, hoito- ja poikimakarsinat
8. Joutilaiden emakoiden ja ensikoiden laidunnus tai jaloittelu
9. Emakoiden ja ensikoiden tiineytys
10. Tiineytettyjen sikojen tila- ja makuupaikkavaatimukset
11. Emakoiden vapaa porsiminen
12. Sikojen sairaskarsina
13. Sikojen karsinaolosuhteiden parantaminen

14. En valitse lisäehtoja

Tilallani on villisikoja. (Tukeen ei voi sitoutua, jos tilalla on vain villisikoja.)

Olen tehnyt eläinlääkärin kanssa terveydenhuoltosopimuksen tai sopinut eläinlääkärin kanssa sen tekemisestä.
(Tukeen ei voi sitoutua, ellei ehtoa ole täytetty.)

3. HAKIJAN ALLEKIRJOITUS

Paikka ja aika	Allekirjoitus (jos hakijana on yhteisö, yhtymä tai kuolinpesä, kaikkien allekirjoitukset tai valtakirjat)
----------------	---

188_08_28.1.09

LIITTEET _____

Muutokset 2010

- VNa- ja MMMa-muutosasetuksia ei vielä vahvistettu
- Tilakohtainen tukikatto poistunut (ohjelmamuutos)
- Th-käynnit ja th-suunnitelmat sitoumusvuoden (1.5.-30.4.) aikana
- Päivitykset, tarkennukset